

TE24-UUDISTUS, SOTE-YHDYSPINNAT -TYÖRYHMÄ (6. KOKOUS)

Aika 19.6.2023 klo 12.30–14.30
Paikka Teams
Osallistujat Liite 1

1. Kokouksen avaus

Varapuheenjohtaja Jaana Heinonen toivotti kaikki tervetulleiksi ja avasi kokouksen. Jaana kertoi puheenjohtaja Jenni Wessmanin olevan estynyt osallistumaan kokoukseen. Hyväksyttiin edellisen kokouksen muistio.

2. Ajankohtaista TE24-valmistelussa ja työryhmän työskentelyssä

Pääsihteeri Hanna Liski-Wallentowitz kävi läpi ajankohtaiset kuulumiset TE2024-uudistuksen osalta (Liite 2, dia 3).

- Kunnille on jaettu TEM:n evästyksiset syksyn ilmoitusten käsittelyprosessista, sekä järjestämisuunnitelman vastuusta.
- Toimeenpanon käsikirja 2 on julkaistu. Linkit edelle mainittuihin dokumentteihin löytyvät liitteen 2, dialta 3.

Jaana kertasi mitä teemoja työryhmässä on jo käsitelty kevään aikana, sekä minkälaisia kokousteemoja on alustavasti ajateltu syksyille 2023 (ks. liite 2, dia 5-6).

3. Kotoutumislain SOTE-yhdyspinnat

Mira Sinkkonen työ- ja elinkeinoministeriöstä esitteli kotoutumislakia nostaen laista esille sote - yhdyspintojen osalta merkittäviä kohtia. Esityksessä kerrottiin, mitä työvoimaviranomaisen tulee tietää kotoutumisen edistämisestä ja yhteistyöstä muiden toimijoiden kanssa sekä miten kotoutumisen edistäminen tulisi huomioida työllisyysalueita perustettaessa (liite 3, diat 1-16).

Mira kävi läpi myös annetun kotitehtävän vastaukset ja kiitti tehtävään vastanneita (liite 3, dia 2).

Esityksen jälkeen työryhmälle annettiin mahdollisuus kommentoida tai esittää kysymyksiä käsitelyyn teemaan liittyen, mutta keskustelua ei syntynyt vielä tässä vaiheessa kokousta.

4. Kotoutumisen edistäminen hyvinvointialueiden näkökulmasta

Henna Leppämäki sosiaali- ja terveysministeriöstä oli estynyt osallistumasta työryhmän kokoukseen, minkä vuoksi varapuheenjohtaja Jaana Heinonen esitteli Hennan valmistaman esityksen hyvinvointialueiden roolista kotoutumista edistävässä palveluissa (liite 4, diat 1-9).

Esityksen jälkeen annettiin työryhmälle mahdollisuus kysymyksille ja kommentoinnille. Keskusteltiin Ohjaamojen toimintaan yhdistetystä kotopalvelusta. Ohjaamoissa on luotu yhteistyötä maahanmuuttajanuorten kanssa, tosin todettiin, että Ohjaamoiden palvelujen osalta on kunta-kohtaisia eroja siinä, onko maahanmuuttajataustaisten nuorten kanssa tehty yhteistyötä vai ei. Ohjaamopalveluita sanottiin olevan monen tasoisia ja joillakin alueilla palveluiden toteuttaminen onnistuu paremmin kuin toisilla. Monesti maahanmuuttaja asiakas ohjataan kuntakokeiluun tai TE-palveluiden piiriin, sillä Ohjaamot itsessään eivät tuota tarvittavia palveluita maahanmuuttajille.

Keskustelussa nousi myös huoli kotoutumisen trauma-asiakkaista, jotka nähdään olevan väliinputoajia monella tavalla. Tuotiin esille näkemys siitä, ettei kotoutuminen onnistu, jos samanaikaisesti asiakas tarvitsee vahvaa psyykkistä hoitoa. Myöskään työllistyminen ei tahdo sujua trauma-asiakkaiden kohdalla. Kysyttiin, onko tällaisille henkilöille tukea tarjolla. Vastauksena tähän tuotiin esille, että uuden kotoutumislain myötä mahdollistetaan osana kotoutumiskoulutusta työharjoittelun korvaaminen työ- ja toimintakykyä tukevalla toiminnalla eli tuomalla tällaista toimintaa kielen opiskelun yhteyteen. Keskustelussa kävi myös ilmi, että Helsingin diakonissalaitoksella on toiminnassa edelleen Sota-traumatologian keskus, jossa on saatavilla terapiaa rajatulle asiakasryhmälle.

5. Toimijoiden välinen yhteistyö kotoutumisen edistämässä

Maahanmuuttajakoordinaattori Kristiina Illikainen Tuusulan kunnalta kertoi maahanmuuttaja-asiointipalveluiden (Maspä -hankkeen) näkökulmasta yhteistyöstä hyvinvointialueiden kesken (liite 5, diat 1-4). Esityksen viimeisellä dialla nostettiin esille seikkoja mitä muutoksessa tulee huomioida ja varmistaa te-uudistuksen toteutuessa. Tämä herätti jonkin verran keskustelua siitä, koskeeko huoli riittävästä työvoimasta työntekijöiden määrää vai työvoiman riittävää osaamista. Ensisijaisesti huoli on työvoiman riittävydestä määrällisesti, mutta myös työvoiman osaaminen on uudistuksen myötä huolena.

Maahanmuuttajapalveluiden esimies Larissa Franz-Koivisto Keski-Uudenmaan hyvinvointialueelta (Keusote) kertoi puolestaan Keusoten maahanmuuttajapalveluista (liite 5, diat 5-9). Hyvinvointialueen maahanmuuttajapalvelut ovat rakennettu yhteistyössä kuntien ja kuntien eri toimijoiden kanssa. Myös Maspä -hanke on ollut merkittävässä roolissa yhteistyön rakentamisen näkökulmasta. Esitys herätti keskustelua sosiaali- ja terveystieteiden roolista suhteessa työllistymispalveluihin. Pohdittiin sitä, kuinka voidaan tukea haavoittuvassa asemassa olevia maahanmuuttajia palveluiden avulla, jos maahanmuuttaja-asiakkaalla on heikko kieli- ja lukutaito, mutta halu työllistyä. Todettiin Suomessa olevan maahanmuuttajien työllistämisen kannalta melko korkeat kriteerit hyvästä kielitaidosta, ennen kuin henkilön katsotaan olevan valmis työelämään. Toivottiin tulevaisuudessa työnantajilta joustoa kielen osaamisen tasossa, sekä jatkossa monipuolisempaa tukea maahanmuuttajille siten, että työllistämispalvelut sekä sosiaali- ja terveystieteiden palvelut tukisivat samanaikaisesti asiakasprosessia.

Palveluvastaava Jarmo Valtonen Uudenmaan TE-toimistosta esitteli, kuinka Keski-Uudellamaalla on edistetty kotoutumista (liite 5, diat 10-14). Jarmo toi esille esityksen alussa, että koska Keski-Uudellamaalla ei ole kuntakokeilukuntia, on alueen TE-toimistolla maahanmuuttajia määrällisesti enemmän kuin alueilla, joilla asiakkaita ohjautuu kuntakokeiluihin.

Esityksen jälkeen syntyi useampi kommentti maahanmuuttajilta vaadittavasta kielitaidosta. Täydellisen kielen vaatimuksen nähtiin olevan Suomessa melko suuressa roolissa. Työryhmä toi esille, että kieliovetusta olisi hyvä liittää osaksi muita palveluita. Esimerkiksi kielen opetteluun tukea olisi hyvä saada työllistymispalveluiden ohella tai työkokeiluun voisi yhdistää kielen opiskelua. Tuotiin esille huomio siitä, että kuntien rahoitusmallin muutoksen myötä voisi olla mahdollisuus kehittää tällaisia palveluita, joissa kotoutuminen, kielen opiskelu ja työ- ja opiskelupalvelut voitaisiin yhdistää.

Todettiin, että kotoutumiskoulutusta ja siihen liittyvää kilpailutusta on kehitetty, mutta kehitettävää on edelleen. Työpaikkasuomi ja työpaikkaruotsi -kursseja on saatavilla, mutta niiden saavuus vaihtelee eri alueittain.

Koettiin myös, että jatkossa kuntien ohjauksen ja neuvonnan osalta pystytään jatkossa ottamaan enemmän kantaa maahanmuuttajien palveluita koskeviin isompiin raameihin (kuten integraatio - työllistymistä edistävät palvelut). Lisäksi todettiin, että myös työnantajia tulisi tukea maahanmuuttajien työllistämässä.

6. Katsaus työryhmän kevätkauden toimintaan

Hanna Liski-Wallentowitz kävi läpi keväällä 2023 läpi käydyt kokousteemat, sekä asiantuntijat, jotka ovat kevään aikana vierailleet työryhmässä esittelijöinä (liite 2, diat 7-8).

7. Seuraavat kokoukset

Seuraava kokous pidetään torstaina 24.8.2023, jolloin teemana on kuntaekosysteemi. Kesäkaudella ei pidetä kokouksia.

Työryhmäläisiä pyydettiin vastaamaan lyhyesti Webropol –kyselyyn elokuun puoliväliin mennessä. Kyselyssä pyydetään kokousten organisoitumisen ja rakenteen osalta toiveita ja ideoita ensi syksyä varten. Liisa Jurmu Kuntaliitolta on käynyt kuntaedustuston kanssa jo samojen teemojen osalta keskustelua, joka huomioidaan tulevia kokouksia mietittäessä, mutta kyselyn avulla saamme vastaukset koko työryhmältä.

Elokuussa laitetaan tiimeriin kotitehtävä koskien seuraavaa kokousta.

8. Kokouksen päättäminen

Varapuheenjohtaja kiitti osallistuneita ja päätti kokouksen kello 14.29

LIITTEET

LIITE 1	Osallistujat
LIITE 2	Sote yhdyspinnat ryhmän kokous 19.6.2023
LIITE 3	Kotoutumislain SOTE-yhdyspinnat / Mira Sinkkonen
LIITE 4	Hyvinvointialueiden rooli kotoutumista edistävissä palveluissa /Henna Leppämäki ja Jaana Heinonen
LIITE 5	Illikainen, Franz-Koivisto, Valtonen esitys 19.6.2023